

ZENTAI ELLENŐR.

Helyi és vidéki érdekű társadalmi és közgazdasági hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Szerkesztő és kiadóhivatal: KINIZSY-utca 758. sz. hova a lapot érdeklő közlemények, hirdetések és az előfizetési pénzek intézendők.

Előfizetési árak:

egész évre 4 frt. félévre 2 frt. negyedévre 1 frt. — Egyes számok Schvarecz Sándor könyvkereskedésében 10 krért kaphatók. hol előfizetések is elfogadhatók

Hirdetések

Schvarecz Sándor könyvkereskedésében is felvételnek. — Hirdetési díj egy négyszög cen timéternyi térért 2 kr. — Bélyegdíj minden egyes beíratás után 30 kr. — Nyiltér pe tisonként 10 kr.

SZÓZAT

Zenta város m. t. választó polgáraihoz.

F. hó 21-ike lesz az a nap, a melyen Zenta város polgárai magokat a rémuralom alól fölszabadíthatják, nyakukról a megbecselenítő igát lerázhatják, a város hűtlen sáfárait megbüntethetik, elégtételt vehetnek mindazokért a bünökért, melyeket elkövetek azok, kiket Isten rossz kedvében küldött e városra. Ennek a napnak közeledtével szükségesnek találtuk, hogy egyremásra felhívjuk Zenta város m. t. közönségének figyelmét.

Lapunk mult számában jeleztük, hogy a magokat mérsékelteknek kürtölt, de erőszakosoknak bizonyult Mikosevics-Gombosféle klikk a szombaton megejtendő képviselőválasztás alkalmával szerencsét akar próbálni. Most rámutatunk az indokokra, melyek a bukott „mérsékeltek“-et erre a kalandra indították.

Mióta Zenta város közönségének tulajdoni többsége utat mutatott a lélek kufárokra és a zászlót, melyre SZABÓ László neve volt felírva, győzelemre juttatta! mióta megvetéssel fordult el azoktól, kik Zenta város társadalmi viszonyait, az együttélés föltételeit megbontották, mióta rámutatott arra, hogy a városi képviselő testületben garázdálkodó, az érdekek által összefűzött többség nem az ő akaratának kifejezője, és így tettük nincsen, nem lehet a közönség üdvével azóta a „mérsékelt“ vert hadra nagyon szomorú idők járnak, büneik a nyilvánosság elé kerültek s immáron azon

A „Zentai Ellenőr“ tárczája.

SZERB SZINÉSZEK ZENTÁN.

(A „Zentai Ellenőr“ eredeti tárczája.)

Európa minden népe szolt már, — mondja Kollár — most a szláv nemzet tette be a garast, rajta van a sor beszélni.

Zentán is eleget trécselt már a magyar és német muzsa, hadd jöjjön most a szerb, — mondják a zentai obytinárok — s legott bekvártelozzák nemzeti művelődésük fölkelet apostolait a Cerber Jakab által felállított szinkörbe.

Vajjon az emberiségnek Kollár által kikialtott új szövívői, a szlávok, képesek lesznek-e óriási feladatuknak megfelelni s az előrehaladás titáni munkáján, egy új világ egészséges civilizációján valamit lendíteni: ez a jövő titka; de hogy a körünkben időző szerb szintársulat szép hölgyei egészen meghódították hazafiai érzelmekben dus sziveinket: az már bizonyos.

Különös érzés lepi meg a magyar embert, ha az itteni szerb szinkörbe lép. Fölnyilik előtte képzeletben a történet könyve, a melybe Szerbia és

a ponton állanak, hogy elvegyék méltó büntetésüket.

Nem titok, hanem köztudomású dolog, hogy a város gazdasági ügyei lelkiismeretlen, bünös kezek által vezetettek, köztudomású dolog az is, hogy a vasuti ügy, építkezések és körkemence egy consortium által kezeltettek, kik a város megrontására törekszenek; mindenki tudja, hogy a közlegelő valóságos prédája azoknak, kik a birtokosság és a város megrovására szövetkeztek, nem ismeretlenek azok, kik a fel nem osztott tartalék földeket jogtalanul. — szerződés nélkül eladták, átírták, a vételár zsebre vágták s így a várost ezekkel meg ezekkel meglópták; azt is tudjuk, hogy ez a gyönyörűségecs banda kikből áll és hányan vannak és mely középületben üzték és üzik tolvaj mesterségüket.

Ez a diszes compánia, élén egy gyilkossal és három bünfenyítő vizsgálat alatt álló jó madárral, háta mögött egy fölbérelt csavargóval, egy pár éhes tanárral, több megfélemlített zárgondnokkal szerencsét akar próbálni, jelölttel akar szélhámoskodni, jelöltért könyörög, futkos, telegráfál és rimánkodik az ország minden mameluk termelő vidékén. Jelöltre van szükségök, ki takargassa büneiket, védje a hátukat és óvja őket a börtöntől, a honnan már csak napok választják el őket.

Nem elvből, nem meggyőződésből akar ez a bukott párt actióba lépni, mert az nincs neki: hanem pusztán a községi ügyekben erőlködik magának továbbra is a vezetést,

Magyarország, a rég elviharzott századok alatt, olykor mint barátok, békés egyetértésben, de gyakran mint ellenségek egymásközi küzdelem közepette, irtak be egy lapot, intő példaként a jövő nemzedék számára. Az esti szürkés félhomályban egy-egy Nemanjót, Radoszlavot Dragulint, vagy Dusant vélünk láthatni a szinpad előtti padokon elterülve, kik csak kevéssel ezelőtt Rascia síkjain üzték az ellenséget s most véres munkájuk fáradalmi után egy kis nyugalmat élveznek

Pedig ha kissé jobban szétnézünk a kragujeváci, uzsiczi, szokoli és váljevoi rézbárdú, kaczagányos hősök helyett békés lelkületű polgárokat, Zentai szerb atyánkfiait látjuk magunk körül, a kiknek eszökágában sincs ilyen kánikulai időben ménkü-nagy rézbárdot és kaczagányt viseini, meg aztán vérrel is igen ritkán, legfőképp öszszel disznó öléskor foglalkoznak. . . .

A mint a szinkörben öszszegyült népségekben mord harciak helyett békés polgártársainkra ismerünk, akként szelidíthetjük fogalmunkat a szerbeknél kedvelt bürduda és a szerb harci riadókat illetőleg is.

befolyást fentartani, hogy mig egyrészt a multban elkövetett büneiknek elsimítására időt nyerjenek, addig másrészt tovább is folytathassák gyalázatos mesterségüket.

Innen a nagy röknyödés, lőtás-futás és kapkodás! Ide magyarázható a „mérsékelt elem“ fölbérelt csavargójának, szemét lapjának piszkolódása és gyilkos vezérének felforgató — anarchikus — törekvése, kiknek együttes jelszavuk ép oly rövid, mint érthető: „Gyilkoljuk az ellenzéket!“

Ime a „mérsékelt elem“, mely nem magasabb szempontokra, hanem egyedül csak arra törekszik, hogy minden eszközzel és minden áron fentartsa a maga hatalmát és lopja a város vagyonát.

Zenta város közönsége június hó 21-én fogja szavazatával eldönteni, vajjon a lelkiismeretlen, önző és bünösöknek bizonyult korifeusok kezében akarja-e továbbra is hagyni a város vagyonának kezelését. a polgárok személy és vagyonbiztossága fölötti örködést; június 21-én fog eldölni, hogy ez a könnyelmű compánia fogja-e a város ügyeit továbbra is vezetni s így lesz-e köz költség vagy sem.

A választás könnyű, az idő elérkezett. Tessék megfontolni! — Rendületlenül meg vagyunk győződve, hogy a városnak minden polgára legszentebb kötelességének ismerendi, miszerint szavazatával azt a zászlót fogja győzelemre segíteni, melyre SZABÓ LÁSZLÓ neve van fölírva, mely alá, hogy győzelmünk minél fényesebb, a „mérsékelt elem“ veresége annál megdöbbentőbb le-

Szerbia hegyes-völgyes tájékán nem mindig velöket rázó harci énekék szeltek át a levegőt; a rikácsoló bürduda nem egyetlen, kizárolagos hangszer a szerbeknél. Ott vannak a gyönyörű nép danák, a melyekre mintegy száz év előtt egy Fortisz nevezetű olasz pap hivta föl először a művelt világ figyelmét s a melyeket a németek legnagyobb lángszelleme Goethe is örömmujongva fogadott s ismertetett meg a német nemzettel; ott van továbbá a siró hangú guzsla, a melynek szívet megindító melabus akkordjai hiven fejezik ki a majd szüziés gyöngédségü. fájo panaszos, kitörő örömtől áradozó alaphangjait a szerb nemzet érzelemvilágának,

Hasonló módon csillapul visszatetszésünk a szerb nyelv iránt is ha, azt nem elegendő indokolt nemzetiségi ellenszenv szemüvegét eldobva méltatjuk figyelemre. A szláv népek szójárásának két nagyszótályát szokták egymástól megkülönböztetni Dobrovsky után, t. i. a délkeleti szójárást, a melyhez tartoznak az orosz bulgár szerb, dalmát és szlovén nyelvek, és az éjszeknyugati szójárást, mely a lengyel, cseh és vend nyelveket foglalja magában.

gyen, hogy a rémuralom meglörése országvilág előtt nyilvánossá legyen, sorakozni fog e városnak minden becsületes polgára. Ezzel elégtételt fogunk szerezni az oly hosszú időn át lábbal tiport erkölcsnek és jogrendnek, bizonyítékát fogjuk szolgáltatni annak, hogy a gonoszság uralma nem örökké tartó, lelekelő példáját fogják adni, hogy a kitartó küzdelem győzelemre segít, reményt nyújtunk, hogy nekünk zentaiaknak is lesz ünnepünk.

Ebben a rendithetlen hitben nyugodt lélekkel tekintünk a június 21-én megejtendő szavazás elé. Végezetül csak egyre kérjük a többségben levő ellenzéket. Arra kérjük, hogy miután az ország több részében az általános elégtelenség folytán az elvadásnak olyan jelenségei mutatkoznak, melyek ijesztő alakja a medréből kicsapott mozgalomnak elretentő képét adja — legyen mindenki társának, a mellette állónak rendőre, és ügyeljen arra, hogy Zenta város közönségének jó hírneve ne szenvedjen csorbát a legszebb alkotmányos jog gyakorlása közben.

Szeretjük hinni, hogy a választás zavartalanul fog lefolyni s legközelebbi cikkünk a felirattal látható napvilágot:

Éljen SZABÓ LÁSZLÓ képviselőnk!

A városi képviselőtestület

1884. június 8-iki közgyűlése.

A képviselők gyülekezése az első pillanatban meggyőzte a jobb szemű embert, hogy Mikosevics beteretelte embereit. Ezzel a szóval: „beteretelte” jellemeztem a közgyűlést. Mikosevics Gombos nagy harcra készültek és erkölcsi vereséget szenvedtek.

Elnök a közgyűlés megtartását a csütörtöki ünnepel s fontos és sürgős tárgyak előfordulásaival indokolta. Az elnöki jelentés szerint a közegéségi állapot kielégítő, az állatok között kóros betegség nem jelentkezett, egy gyilkossági és egy öngyilkossági, három tűz és egy zártöréssel véghez vitt tolvajlasi eset fordult elő. A számvivőnek a házipénztár állapotáról szóló jelentése szerint 26 ezer forint hiány — deficit van. Felvilágosításul — értsd félrevezetés céljából — elnök előadja, hogy előre nem látott kiadások folytán több címlet kimaradt, pl. a rendkívüli címlet öt ezer forinttal haladja túl az előirányzatot, az alispáni látogatás 176 forintjába került a városnak, Bakó ötszáz forinttal többet vett föl az előirányzatnál. stb. stb. De azért nincs ok az aggodalomra, mert 10—12 ezer forint visszatérül, a múlt évről maradt a folyó évre

Minket magyarokat, a kiknek nyelvében kétségtelenül talnyomó számban vannak a magánhangzók, első pillanatra igen kellemetlenül érint a sok más-salhangzó, melyeket a szláv szavakban egymásra halmozva találunk. Azonban ez egyes szavakra nézve áll, midőn azokat mint a beszéd részeit az egész nyelvtől elkülönítve, belőle kiszakítva tekintjük. Bár itt is sokat segít a kiejtő ép érzéke. Ezeket a szavakat például szrb, wlk, vrló — egy-egy magánhangzó becsusztatása által így ejtik ki szerb volk, verla, de ama hermonióból indulva ki, mely nyelvbéli mondatok, szavak, szótagok és betűk összességének jöhangzásától függően, egészen helyén valónak fogják találni — mondja Schaffarik — a más-salhangzók ily esetleges összetorlódását: mert azok az utánuk következő szók magánhangzóinak szabályos váltakozása által mintegy kiegyenlítődnek s így az egész nyelv, a hangsúly hozzájárulásával a zenei hangzatosság bizonyos fokát éri el.

A szláv szójárások közül a szerb nevezhető a legkifejlődtebbnek. A déli égaj búbája, a virágzó tájak szépsége erős kinyomatot nyertek a szerb

16 ezer forint. (Mi úgy tudjuk, hogy a kompetencia után 38 ezer forint folyt be, ennek csak fele szállított az állampénztárba, a másik fele pedig a város pénztárában maradt. Tehát 19 ezer forinttal jóval nagyobb többletnek kellett volna a folyó évre áthárulni. Különben a többlet is közbizony, tehát nem Csáky szalmája, hogy per sundám bundám kezeljük. Szerk.) Felhatalmaztatni kéri a tanácsot, hogy a 26 ezer forint többlet kiadását az eddig ki nem merített címletekből fedezhesse (Hátha az eddig ki nem merített címletekre szükség leszen, honnan fedeztetnek, ha az eddig kimerítettek pótlására fordítatnak? Közköltségéből. Szerk.) Tésity S. Úgy tudja, hogy a kompetencia után a város folyvást 1 forint 60 krajczár — 1 forint 70 krajczár helyett 4 forintot szedtek. mégis miért van az, hogy a deficit 26 ezer forint? Elnök: Igaz, hogy 4 forint szedték. A polgármester felolvastatja az adóügyi tanácsnok jelentését, mely szerint a polgármesternek szóbeli meghagyására a kompetencia után másodosztályú adó szedték, ezt maga a jelentés is az egyesekre nézve szerkesztésnek ismeri el, de hát az adót nem lehet helyesen követni; le fog vonatni a város részlete, a többi pedig az egyesekre vettetik ki, és utólagosan adójába be fog tudatni. (Ha az adó a járási jutalék után eddig helyesen kivethető nem volt, akkor csak annyit kellett volna az egyesektől szedni, a mennyit az osztás előtt a járás után a város fizetett. Itt tűnik ki a tanács abbéli hanyagságának zavaros következményei, hogy a kihatás és birtokba helyezés ellenőrzését elmulasztotta. Szerk.) Tésity. Előttém még most is különösnek tűnik föl, hogy 4 forint szedése mellett 26 ezer forint deficit van. Magyar B: T. ur sem fizetett eddig. Tésity. Azért ültették mellém Magyar Bálintot, hogy engem felszólalásomban zavarjon? — Kinyilvánítom, hogy én a járási jutalék után adót mindaddig nem fizetek, míg a kompetencia ügy tisztába nem hozatik. Megjegyzem továbbá, hogy Bakó illetéke nem tartozik a rendkívüli kiadások rovatába. Mikosevics. Bakó az előirányzott három ezer forint felül ötszáz forintot vett föl, a mérnökök pedig 1200 forintot. Tésity. A pénztár állapotának megvizsgálása végett bizottság kiküldetését indítványozom. Elnök: A gyanúsítás férfiatlan eljárás. Felhatalmaztatni kérem a tanácsot, hogy a kiadási többletet az eddig ki nem merített címletekből fedezhesse. Tésity Nem gyanúsítottam, csak meggyőződést kívánok szerezni a pénztár állapotáról. A beteretelt mamelukok a tanácsot erre felhatalmazzák.

Elnök ezután a tanácsot felhatalmaztatni kéri, hogy a kataszteri mérnökök számára lakás és kocsikról gondoskodhassék. Felhatalmaztatik.

A zsendárkaszárnya féle ügyre vonatkozólag az elnök előterjeszti a posta igazgatóság átiratát, mely szerint nem fogadja el a tervbe vett épületet, mert az nem felel meg a követelményeknek. A távirda sem fog beköltözni, mert Bakódy nem áll

nyelvben — mondja Larriere: kellem, erő és világosság tekintetében egy sorban áll a testvér nyelvekkel, a jöhangzatot és dallamosságot illetőleg pedig jóval felülmúlja azokat.

De szóljunk magunkról a körünkbe érkezett színészekről. Tekintettel a szerbek fejletlen dráma irodalmára, tekintettel e mellett még azon körülményre is, hogy a szerb-török háború kitörése s az ezzel kepsolatosnak mutatkozott délmagyarországi pán-szláv tüzelmek napfényre jövele alkalmából a szerb eredeti hősi darabok színrehozatala a magyar korona területén kormányilag betiltatott, első pillanatra azt hinné az ember, hogy nem levén tér melyen a szerb színészek tehetségeiket érvényesítve a további képzés munkáját végezhetnék: a magyarországi szerb színészet kiválóbb tehetségeket jelenleg még nem bír felmutatni. Azonban közelebről véve a dolgok állását más színben fogjuk látni az egészet.

Az eredeti dráma irodalom fejletlen volta nem zárja ki abszolúte a kiválóbb színművészi tehetségeket. Ennek a tételnek igazságáról mi magyarok a legjobban meggyőződhetünk. A Megyeriek, Kantornék, Szentpéteriek, Lendvaiak stb. nem a né-

el a szerződéstől. A tanács boltoknak akarta kiadni a földszintet, de a két ízben megejtett árlejtés eredményre nem vezetett. Kuthy és Orvény a földszinti helyiségekért évi 1200 forintot ajánlottak hat évre. A tanács előnyösnek találván az ajánlatot, és a posta s távirda után előirányzott jövedelmet biztosítottan látván, azt javasolja, hogy az emelendő épület földszinti helyiségei ajánlattevőknek adassanak ki. Kozics, Mihálkovicznak határozatos ellenzése dacára csak azon indokból határozta el a képviselő testület többsége a kérdés alatti építkezést, hogy a posta és távirda ide fog helyeztetni. Elnök nrnak jelentése szerint a posta és távirda nem lesznek a város lakosai. Ha a képviselőtestület nem akar azzal a súlyos váddal illetetni, hogy gondtalanul szórja a pénzt, és meg sem gondolja, vajjon van-e arra remény, hogy a befektetendő összeg meghozza-e a kamatot, az építkezést későbbi időre kell halasztani. A 250 ezer forint már el van költve. A bizalmat nem lehet a képviselő testületre ráerőszakolni. Küldessék ki egy bizottság, mely vizsgálja meg a város anyagi állapotát és minthogy az építkezés nem föltétlenül szükséges, az általam indítványba hozott bizottság döntsön a fölött, vajjon a város pénzügyi állapota megengedi-e az építkezést. Többen: Eláll! — Kozics: Még étvágyamat sem rontják el, ha leszavaznak. Ha indítványomat lehurrogják, izlésőket nem irigylem, én megmaradok meggyőződésem mellett. A speculáció nem méltó a városhoz, még kevésbé méltó, hogy a tanács kicsinykedve oda vesse: előnyös ajánlat. Én az ajánlatban nem látok biztosítékot. Többen: Eláll! — Elnök kacsingatva mamelukjaira: Ne adjon a képviselő ur leckét, hogy miképen jövedelmeztessek a város pénze. ne beszéljen itt kiadásról és jövelemről, különben megvonom a szót. Kozics. A mint jogában áll elnök urnak engem figyelmeztetni, nekem jogom van indokaimat megválasztani. A tanács csak azért mondotta az építkezést igen előnyösnek mert a posta és távirda fog a tervbe vett épületben elhelyeztetni. Ez az indok birta rá a képviselő testület többségét az építkezés elhatározására. — Most azonban ezek az okok megszűntek. Azért mielőtt az építkezést elhatároznók, meg kell állapítani, vajjon a város van-e abban a helyzetben, hogy építhet. Ennek konstatalhatása végett egy bizottság kiküldetését indítványozom. Elnök: Kozics ur indítványa fölösleges, a mennyiben már előzőleg Tésity urnak ily értelmű indítványa már eljettett. A kik elfogadják a tanács javaslatát, álljanak fel. — Szabó L. Ne tessék annyira sietni a megszavaztatással, még én is akarok a tárgyhöz szólani. Itt a főkérdés az, hogy miért emelendő az épület és biztosítva van-e a befektetendő tőke kamatja. Megszűnven az alap, a megváltozott viszonyoknál fogva akarja-e a képviselőtestület az építkezést. — Zettin. Nem is lett volna szabad a régi épület lebontani. Nem látom át, hogy azért kel-

met érzélgős ritterdarabok és silány posszék emlőin növekedtek és váltak-e később egy pár meglehetősen de még mindig szegényesnek mondható magyar s a későbbi francia drámák hdzzájárlásával nemzeti színészetünk maig utól nem ert elsőrendű jeleisevé?

Ugyan ez áll a szerb színészetre nézve is Eredeti színművek dolgában, az igaz, még ők szegények, bár az utóbbi időben színműirodalmuk meglepő fejlődésnek indult s a többi között Milutinovits Simon „Obility Milos” című drámája több európai híres kritikus figyelmét is magára vontan hanem egyesek elismerésre méltó buzgólkodás folytán igen sok idegen darab fordították át folyton szerb nyelvre s így a szerb színésznek már eddig is eléggé tágas tér nyílt magát kisebb-nagyobb művészi magaslatra fölküzdeni.

Kitartó szorgalom, tanulmány, világ ember és lélekismeretek szintugy meghozták gyümölcstüket a szerbeknél, mint bárhol másutt, azért látjuk Ruzsity ur társulatát már most is szép haladásnak indulva s ezért ajánljuk a szerb színészeket városunk közönségének pártfogásába. Arzen.

jen nyakra-főre építkezni, hogy a 250 ezer frt kamatozzék. De ha nincs meg a 250 ezer frt, mien építsünk. Hogy pedig a kérdés alatti összeg már nincs meg, az bizonyos. A mint a 40 ezer frtra előirányzott hid 85 ezer frtra került, ugy kerülhet a szintén 40 ezer frtra előirányzott rét szintén 80 85 ezer frtra. A hid, a népiskola, a hérház el fog nyelni a 250 ezer frtból legalább is 160 ezer frtot marad 90 ezer frt, ebből kellene a 40 ezer frtra előirányzott rétosatornázást eszközölni, a 72 ezer frtra előirányzott csárdai utat, a 40 ezer frtra előirányzott gymnasiumot fölepiteni, ebből kellene a piacot és a nagyvendéglői építkezést kielégíteni. Hogy mindez a 90 ezer frtból ki nem futja, bizonyítani fölösleges. Imernek e a képviselő urak olyan gazdát, ki kölcsön vett pénzen azért épít, hogy jövedelme ne legyen? A város 7 száz. pénz épít, maga 6 száz. sem kap a befeketei ősz szeg után. Tehát addig is míg pénze nem lesz a városnak, hagyassék abba az építkezés, egyelőre elég lesz, ha falat huzatunk. Mikosevics. Szabó urnak beszéde ugy volt tartva, hogy hatni akart. Nem egyedül a posta és távirtda miatt akart a tanács építkezni, hanem főképen az iskolák miatt, hogy a hasznoberek ne terheljék a várost. Ennyit tartottam szükségesnek Szabó ur beszédjére meg jegyezni. Zettin urnak pedig kijelentem, hogy közöltségről nincs szó. A város penze a takarékpénztárakban hevert 5 száz. ra Zettin. De a pénz meg volt. Mikosevics. ezután pedig 9 és fél percentet fog hozni és a 250 ezer frt 8 és fél év után visz sa fog térülni és az iskolák ingyenbe lesznek a városnak. (A holdban. Szerk.) Ez olyan pénzművelet, melyet nem lehet megmosolyogni, hanem előtte kalapot kell emelni. Az építkezés el volt határozva, tehát be nem szüntethető, az alap nincs kimerítve, a gymnasiumot átadtuk, a szerződés meg van kötve. Mindezeknél fogva a tanács javaslatát elfogadásra ajánlom. Zsarkó A. Nem tudom elgondolni, hogy bizonyos urak jogasz létükre mikép tehetnek ilyen indítványt. (Mi meg fel tudjuk fogni, hogy Zsarkó A. mikép képes egyetmást elkövetni. Szerk.) Indítványuk száz. meg száz nehézségbe ütközik. Nem a posta- és távirtda miatt határozta el a képviselőtestület az építkezést, hanem a népiskolák végett, hogy ne kelljen istállókért 300—400 frt hasznobért fizetni. Minthogy a posta után kilátásba helyezett jövedelem biztosítva van, elfogadásra ajánlom a tanács javaslatát. Kohn S. Ha azon kérdés előtt állanánk, hogy építsünk-e vagy sem, ha a régi épület lebontva, a szerződés megkötve nem volna, magam is az építkezés ellen lennék, de a tények előtt szemét nem hunyhatván kényszer helyzetben lévén, a tanács javaslatát elfogadom, jóllehet megnyugtató nem vagyok. Szabó: Mintha hangulatot hajhásznék, a t. ügyész ezt tiszta lelkiismerettel nem állíthatja. (Talán csak nem tételez föl róla tiszta lelkiismeretet? Szerk.) A t. ügyész ne álokokat, hanem valódi okokat hozzon fel érveim cafolására. Én hoztam fel annak idejében, hogy az építkezés jövedelme nem lesz biztosítva. Minek mondanák t. képviselő urak azt az embert, kinek 80 frtja van, ebből csak 40 frt van építkezésre előirányozva, de a 80 frtból különböző okokból elköltött 60 frtot, mielőtt az építkezésbe bele fogott volna, és most azon erőlködik, hogy a megmaradt 20 frtból 4) frtos alkotmányt emeljen? Hiszen a kétszer kettő Zentán is, Zomborban is, a t. ügyész előtt is négy. Már hogy kellene építeni csak azért, mert jóvá van hagyva? Elnök. Kozics ur kétségbe vonja, hiszen ő önmagának sem hisz. Kozics. Tiltakozom a megjegyzés ellen. Szabó. A tanács ugy adta elő a dolgot, a mint végre nem tudja hajtani. A város jól felfogott érdekeiből indítványomat elfogadásra ajánlom. Elnök. A tanács javaslatát szavazás alá bocsájtom. Előbb az igennel, utóbb a nemmel szavazók felállnak. Elnök. A nagy többség a tanács javaslatát fogadta el. (Most az elnök a kis többséget is nagynak látta, mig máj. 29-én a nagy többséget is kisebbségnek látta. Szerk.)

(Folytatása következik.)

A zentai tettlegességek.

(Vége.)

(L. a Z. E. 20-ik számát.)

Egy Mikosevics, mint ilyen, meri az ellenzék a fővárosi sajtóban anarchistasággal vádolni. Hiszen az ellenzék vezérférjainak tudható be érdemül, hogy Zentán őt a nép agyon nem verte, nem szűnve meg a népet türelemre inteni, folyton azzal biztatván, hogy Mikosevicsot és társait saját bűneik fogják agyon verni.

Mikosevics végsoraiban annak a hitének adott kifejezést: — hogy illetékes helyen előbb-utóbb belátják az ily vidéki — Zentai Ellenőr — journalistika veszélyes voltát. Én meg abban a meggyőződésben zárom be leveletem, hogy elolvasása után fel fog kiáltani a magas kormány: csak ilyen barátaimtól mentes meg Uram engem, és első dolga lesz Zentát, e jobb sorsra méltó várost Mikosevics és társaitól megszabadítani, nehogy arról győzze meg a világot, miszerint jelenleg a kormány korteseinek Magyarországon minden szabad. legyenek azok bár olyan jó madarak, mint Mikosevics.

Ez az a cikk, melyet a „Nemzet“ nem közölt. Ez is csak olyan szabadlevő részrehajlatlanság. Az ellenzéki embert a kormány kortese fényes nappal a piacon leütheti. A kormány lapja tért enged a mosakodásra a merénylőnek, míg az orvul megtámadott előtt elzárja az önigazolás útját. Ebből is kitűnik, mennyire igaz volt Szabó L. urnak, midőn april 4-iki interpellációjában ezeket mondotta: „Nem csodálkozom a fölött, hogy a t. miniszterelnök ur annyira ideges, mert kormánypárti ember ütött le egy ellenzékét.“ — Ha megfordítva történik a dolog, bizonyára másképp hangzott volna a miniszterelnök válasza.

Az april 3-iki gyilkossági merénylet is bebizonyította, hogy Boromisza a rendőrkapitányi állásra képtelen és méltatlan.

Junius 6-án Mikosevics hevesen tiltakozott, hogy én ellene gyilkossági kísérlet miatt emeltem vádat. De tiltakozásának nem volt fogantaja. Ha az igazság meg nem halt Magyarországon, Mikosevics méltóan fog meglakolni.

Bizalommal tekintek az igazságszolgáltatás elébe.
Reitmann Ferencz.

Különfélék.

A m. t. választó pogárok figyelmébe.

A f. hó 21-én megejtendő képviselő-választásnál a szavazás nem mint eddig betürendben, hanem a házszámok szerint fog történni. Két szavazat szedő bizottság fog működni, az első a városháza nagytermében, a második pedig a nagyvendéglő disztermében. A szavazók a ház számok után két részre választó kerületre osztatnak. Az első kerületbe tartoznak a városban levő 1-től 1000 ház számok alatt és a szálláson levő 2118 tól 2500 ház számok alatt lakó választók, a második kerületbe tartoznak a városban levő 1001-től 2117 házszámok alatt és a szálláson levő 2501-től 2960 házszámok alatt lakó valamint a házszámok nélküli, de tétel számokkal bíró, nem különben a ház és tétel számok nélkül fölvetett választók. Azaz a város házánál szavaznak az 1-től 1000 és 2118-tól 2500 házszámok alatt, a nagyvendéglőben pedig az 1001-től 2117 és 2501-től 2360 házszámok alatt lakó, valamint mindazok a választó polgárok, kik házszámmal el nem látott házakban laknak, de a választók névjegyzékébe föl vannak véve. A kik folyó évben lakást váltóztattak, azok régilakásuk házszáma után szavaznak. Senki magát a szavazásban megakadályoztatni ne engedje, mert ha valamelyik hatósági közeg vagy a választást vezető hivatalos személy valakit, a ki szavazásra jogosítva van, azaz a választók névjegyzékébe föl van véve, szavazatának beadásában megakadályoz, súlyos büntetés alá vonatik, Leikiismeret elleni bünt követ el az, ki szavazatát be nem adja. Azért jelenjék meg a szavazásnál min-

denki, senki ne áltassa magát azzal, hogy nélküle is megtörténik a választás, nem szabad elbizakodni, még a szunyog is életantnak tartandó, mert az ellenzéknek nemcsak győzni, de **fényesen** kell győzni, — hogy a mérsékelt elem« megdöbbenve értesüljön, miszerint a polgárság a sárga házat tőlök megtisztítani komolyan elhatározta.

Urnapiján a függetlenségi-kör a kavillai tanyákon lakó tagjai számára nyári mulatságot rendezett, melyre a kör tiszteletbeli tagja: Szabó László ur is meghívott. Utközben a felsőhegyi tagok két kocsival csatlakoztak a menethez, a kavillaiak pedig nagy-szerű meglepetésben részesítették Szabó László urat. 24 tanyai polgár gyönyörű, válogatott lovakon, nemzeti színű szallaggal s jelvényvel diszitve várták kedves vendégüket, körülfogták kocsiját s folyton dalolva s éljenezve kísérték a kavillai sor végén levő korcsmáig. Itt 12 kocsival a gazdák foglaltak állást s zászlóval várták vendégüket, — kit szónokuk egy talpraesett beszédben üdvözölt, Szabó ur meghatottan köszönte meg a szívélyes, valódi magyar vendégszerető fogadtatást, szavait szünni nem akaró éljenezések kísérték. Most a menet valódi diadal-uttá fejlődött ki; elől vágatott 20 lovas, utána a zászlós kocsiját, ezt követte Szabó ur kocsija 4 lovas által körülvéve, utána kocsikon a függetlenségi kör rendező bizottsága s a kíséret ment. Egy szabad téren sátor volt felállítva, hol a fiatalság hamarosan tánczra perdült s járta a kopogózt. Őt órákor kitünő juhász paprikást s nyárson sültet tálaltak föl, étkezés közben aztán meg-eredtek a szebbnél szebb dikciók, melyek csaknem kivétel nélkül Szabó László éltetésével végződtek. Közben atletikai versenyek tartattak, Bojtos József, Tari Antal, és Kátóna Mihály 1—1 ezüst forintost nyertek. Ugy 8 óra tájt Szabó ur és kísérete megköszönve Kovács Mihály és Kollár Ferencz rendezőknek a szívélyes fogadtatást, elbucszott a jó kavillaiaktól és hazafelé vette útját. A nap emlékére Matkovics József ur 5 frtot, Szabó László ur pedig 15 frtot adtak át György Alajos tanító urnak azon megbizással, hogy ez összeggel legjobb szállási tanulót jutalmazza. A szép mulatságot sokáig fogják emlékülben tartani a jó kavillaiak!

A folyó hó 13-án tartott képviselőválasztások alkalmával megyénkben az ellenzék a következő karületekben aratott diadalt: Apatinban, Hodsághon, Verbászon, Almáson és Titelen. A mai korban is tehát van csoda: a mameluk Bácsországnban az ellenzék diadalt arat! — Ebben része van Zentának.

A mamelükság előnye. Ign. Spitzernek a tanács megengedte, hogy az amugy is szűk utcát még szűkebbé tegye. Gözmalmot építenek és a hozzáférhetést megnehezítik.

Boromisza dicsőségének öregbitésére f. hó 9—10-ike közti éjjel a görögkleti templomot, 10—11 közti éjjel pedig Zimányi Károlyt rabolták meg, onnan a perselyből 72 krt, ettől 30 db nyers báránybört és négy tyukot vittek el 30 forint értékben.

A szerb színészek a legjobb anyagi sikerrel játszanak. F. hó 8 án a bérleteken felül 119 frt 40 kr. volt a bevétel. A társulat meg is érdemi a meleg pártfogást, mert nem egy tagja van, a ki joggal mondható művésznak. A Brankovity György ben adott magyar szerb testvériség apotheosisáért e helyütt elismerésünkkel adozunk. Hogy szerb polgártársaink iránti rokonszenyünkért a mérsékelt elem pártunk két fő emberét a „muszkavezetők“ címével illette, csak megtisztelve érezzük magunkat.

T, iparos polgártársaink figyelmébe. Megjelent az új ipartörvény. Magyarazatokkal és utba-

igazító jegyzetekkel ellátta Gelléri Mor, az orsz. ipar egyesület titkára. Ára 60 kr.

T. szerb polgártársaink ma egy hete egyhangulag elhatározták, hogy Szabó Lászlóra adják szavazatukat és erről a függetlenségi párt elnökét rögtön értesítették. „A függetlenségi kör a határozatot örövendve vette tudomásul, és Tésits urat megéljenzte.”

Fischer Miksa Farchy Matild jun. 17-én d. u. 5 órakor fogna a Mózes vallásuk imaházában egymásnak örök búséget esküdni. Az Ég áldása lebegjen frigyökön!

A zentai önkéntes tűzoltó század által f. évi június hó 8 án tartott népkerti táncvetülgalom alkalmával felülfizettek: Matkovits József 4 f 40. Szekfü György 2 f. 80. Horovitz Lipót, Steiner Róza 2 f. Kalmár Antal 1 f. 80. Jedlitska István 1 f. 40. Zimányi Károly 1 f. 40. Nikel János, Boromisza János, Sétáló Sándor, Tolmácsy Márton, Buday Pál 1 frt. Herke Ferencz 80k. Klenóczki Pál, Terhucsá János 50k. Pálkás István, Lövei Károly, Ujházy József, Horváth Gyula, Burány Pál, Grünhut Joan, Valik Imre, Müncz Mór, Kovácsévits József, Keresztury Gyula, Veszelinovits Jancsika Freund Károly, Spitzer Mór, Hirsshenhauser Manó, Simonits József, Korhecsz Lajos, Vojnits Máté, Mutsy Menyhért 40 kr. Rác István, Babócs Géza 20 kr. és Flesch Dávid urak 10 krral. összesen 31 frt. 30krral.

Amidőn a tűzoltó egyesület nevében a humánus intézmény támogatásáért ezennel köszönetünket fejeznék ki, egyúttal kérjük, miszerint ezen intézményt továbbra is becses jóakarattal támogatni sziveskedjenek. A parancsnokság.

A „mérsékelt elem” tehetetlen dühében az utcasarkokrol letépi a függetlenségi párt plakátjait a mely pártnak gyilkos vezére van, attól nem is lehet a választási jelvények tiszteletben tartását elvárni. A milyen a vezér, olyan a bandája!

A „mérsékelték” tehetetlen dühökben Vechsler Jósikát eiverték, elcsukták, mert Szabó Lászlót éltette

Áll. rov. bőv. s javított kiadásban. Minthogy Janovich Az 1875. évi márc. 1-én véglegzett liquidációjában Gombosék terhére 1255 frt 59-kr adósságot mutat ki, és liquidációját a megye helybenhagyta, a számvizsgáló bizottság pedig jelentésében nem is említi, mintha Gombosék azóta egy krajcárt is fizettek volna, mi még ma is fentartjuk azt az állításunkat hogy Gombosék adóssai — a városnak. — Volna még Gomboséknak — ha valóban olyan gavallér emberek volnának mint a minőknek látszani szeretnek, és ha csakugyan olyan gyöngéd kegyelettel viselkednének apjuk iránt mint a minőt fitogtatnak, még más becsületbeli tartozásuk is. Ugyanis Gombos Károly (G. G. polgármester atyja) Babócs Imre' Tésity Illés és Tésity Leontia egyetemleges kötelezettség mellett kivették a várostól a rétet. A három utóbbi eleget ett kötelezettségének, de nem Gombos Károly. Hogy a város meg ne vehesse rajta a tartozást ingatlanát feleségére iratta ingóságait pedig Mihákovics Istvánnak eladta. Az egyetemleges kötelezett ségnél fogva Gombos Károly tartozása egyedül, Tésity Sándor, mint Tésity Illés és Leontia örökösét terheli miután Babócs Imre utódaira vagyont nem hagyott. — Gombosék örökségéhez még azon emlék is fűződött, hogy apjuk 48-ban Baderlicza ingatlanait elharácsolta, midőn kérdőre vonatott, azt állította, hogy a kormány parancsára tette, ezt igazolni nem tudván, pörrel támadtatott meg. Ugy akarta kijátszani a felperest, hogy ingatlanait feleségére iratta, ingóságait pedig eladta. Ekkor bünyefnyito eljárás tétellett ellene folyamatba, s csak úgy maradhatott a záron kívül, hogy a karlóczai egyház községtől vetf kölcsönből felperest kielégítette. Ez az adósság — 40 ezer frt — mai nap is terheli Gombosék örökségét.

Állandó rovat nro II. Mikosevics József Zenta város t. ügyésze terhére bélyeg csonkításból eredő négy ezer ötszáz frtnyi adósság vezetettik 1—362 sz. a. a kir. adóhivatalnál.

CSARVOK.

(Egyik szemfüles újdondásunk ellette a következő párbeszédet.)

U. J. No elvtárs a személység ugyancsak lefordta Sz. L-t és M. J-es amiért a szerb színházban béreltek; megettete őket Dobránszkynak, meg muszkavezetőnek. Szörnyűség!

Z. K. Hát én csak azt kívánom a veszperémieknek, hogy soha se legyenek külön hazafiak, mint a zentai szerbek, míg ellenben olyan hazafiakat egy országnak sem kívánok, mint milyen a Híradó lappangó szerkesztője: Szücs Lajos és cégérese Magyar Gyula.

U. I. Hallom, hogy M. Gy. a csavargó szerkesztő kérdőre vont csöndes beszélgetésünk miatt.

Z. K. Az ám a kis piszkos! Hanem mikor értésére adtam, hogy ő az, kinek kötel van a nyakán, meg aztán, mint afféle szemtelen toladódt elkergettem az asztalomtól, jónak látta meghuzni magát.

U. J. Hát annyit már én is kinéztem belőle, hogy ahol csak potya-bor folyik, ott mindenütt jelen van a kis piszkos és reggel felé még a bor seprüt is szopogatja, hanem a bátorság mindjárt az inába száll, midőn valaki rá néz a szemétdombon nevelkedett kölykére.

Z. K. Burány Balázs legjobban eltalálta, — hogy mi az ő mestersége, hanem tudod ez már olyan hangzásu, amilyenekkel a Híradó traktálja olvasóit hát már csak nem akarom ismételni.

U. I. Hallom, hogy a kis piszkos pénzt is igényt, csak vegyék föl a tűzoltó egyesületbe.

Biz az igényt, de mi inkább a magunkból letesszünk annyit az egyesületi pénztárba, mintsem ilyen jött ment csavargó éktelenítse századunkat.

U. I. Azt is beszéllek, a kis piszkos elöted azzal dicsekedett, mintha őt a hírlapíró egyesület küldte volna Zentára a Híradót szerkeszteni.

Z. K. Hát te azt hiszed, hogy az ilyen csavargót valamely jóra való egyesület beveszi a kebelébe? De hogy kell neki ilyen pímasz népség. Meg aztán az egész dolog hazugság, mert annak az egyesületnek se céljában, sem jogában, sem hivatásában nem áll csavargók gondozása.

U. I. Olvastad a Bp. Közl. jun. 10-iki számát, melyben Bosznia és Hercegovina számra egy hóhéri állásra pályázat hirdettetik?

Z. K. Igen. Sőt azt is tudom, hogy a legilletékesebb ember, Kozarek a Híradó kis piszkosát ajánlotta a kinevezésre, mint olyant, a kinek már alkalmá volt önmagán tanulmányozni a nemes mesterséget.

U. I. Hát aztán a rendőrkapitány ur mit akart veled?

Z. K. Azt izente, hogy ne fenyegetsem az ő féltett csavargójukat; nem is fenyegettem én soha a kis piszkost s úgy látszik, hogy ezt a hazugságot csak azért eszelte ki, hogy beszéljenek róla, foglal-

kozzanak vele, meg nevezetes embernek tűnjék fel.

U. J. No már csakugyan még arra sem érdemes, hogy valaki megrakja, mert csak bepíszkolná az ember magát vele. Hanem a kapitány ur most ugyancsak szorgalmatoskodok a hitvány csavargó érdekében, míg máskor egészen vak és süket volt.

Z. K. No no! Ugy-e elvtárs nem valami tébolydából, vagy börtönből szabadult ki az a csavargó bérencz?

U. I. Ahun van na!

Z. K. Hát csak azért kérdem, mert egy láncdarab csörög vitéz lábszáron.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
REITMANN FERENCZ

218. szám **Árverési hirdetmény.**

1884. Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zentai kir. járásbírószág 5795 számú végzése által az ada moholyi egyesült tak. pénztár végrehajtató javára — Bozsity Sándor és társai ellen 350 frt tőke ennek 1882. év april hó 12. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 44 frt 22 kr perköltsegi követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 380 frtrá becsült 3 lóbol álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 17 1884. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Mőholon a község názánál leendő eszközlésére 1884. év június hó 27-ik napjának délelőtt 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő,

Kelt Zentán, 1884 ik évi június hó 10-én.

BRAUN SOMA
kir. bírósági végrehajtó.

Birtok eladás.

Alőlirottak a zentai határban fekvő 200 lánecz földjüket 10 láneczos részletekben 5-10 évi részletfizetésre

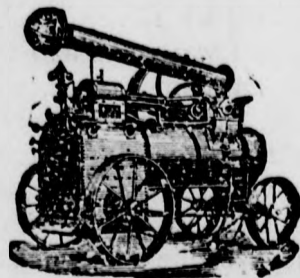
örök áron eladni

szándékozunk. Venni szándékozók a tulajdonosokkal Csantavéren értekezhetnek.

Csantavér 1884. június hó.

Basch Herrman s Albert.

KOTZÓ PÁL

GŐZCSÉPLŐKERETEKET.

Járgánycséplőket.

Tisztítócséplőket

járgány vagy gőzhajtásra.

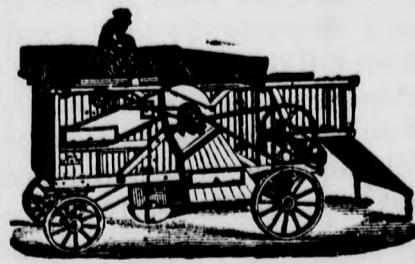
HALMOKAT.

gépészmérnök

BUDAPEST

tüllői-ut 18. sz.

ajánl

Két- és hárombarázdás
szab. ekéket.

Vető- és arató-gépeket.

Konkolyválasztókat.

Rostákat, morzsolókat.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Schvarcz Sándor nyomdája Zentán. 1884.